

Ankenævnet for Forsikring

Den 25. september 2024 blev i sag nr. 101085:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Velliv, Pension og Livsforsikring A/S
Lautrupvang 10
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har forsikring ved tab af erhvervsevne. I klageskema af 31/1 2024 har klagerens advokat bl.a. anført:

"Påstand:

Indklagede Velliv Forsikring kritiseres for at bringe privategnet pensionsordning pr. 1. januar 2012 med udløb 1. august 2040, jf. forsikringsbetingelserne nr. 721, til ophør pr. 15. november 2022, således at [klageren] ikke længere var berettiget til forsikringsdækning herefter.

Det er [klageren] påstand, at forsikringsdækningen skal fortsætte, fordi han fortsat - og så længe han - opfylder forsikringsbetingelserne for henholdsvis præmiefritagelse og udbetalinger.

Forsikringsdækning

Den ovennævnte forsikring indeholder en ret til forsikringsdækning for klager, hvis forsikredes generelle erhvervsevne nedsættes med halvdelen eller mere på grund af sygdom og/eller ulykke.

Erhvervsevnetabet vurderes på baggrund af, om forsikrede på grund af sygdom eller ulykke skønnes ikke at være i stand til at tjene 1/3-del eller mere af, hvad en fuld arbejdsdygtig person med tilsvarende uddannelse og alder kan tjene inden for samme geografiske område. Ved en nedsættelse af erhvervsevnen med mellem halvdelen og 2/3-dele er der ret til halv forsikringsdækning.

Den relevante bestemmelse i forsikringsaftalen havde følgende ordlyd:

Af bestemmelserne i den medsendte pensionsoversigt 1. juli 2013 fremgår blandt andet: '*Forsikrede har ret til præmiefritagelse og udbetaling af invalidedødsbættelse, hvis erhvervsevnen på grund af sygdom eller ulykkestilfælde nedsættes, uden at det skyldes forsæt, jfr. forsikringsbetingelserne.*

Ankenævnet for Forsikring

2.

101085

Nedsættes erhvervsevnen til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne, ydes præmiefritagelse for hele præmien, og der udbetales fuld invalideydelse.

Nedsættes erhvervsevnen til mellem 1/3 og 1/2 af den fulde erhvervsevne, ydes præmiefritagelse for hele præmien og der udbetales 1/2 invalideydelse.”

De relevante forsikringsbetingelser fremgår af Pensionsoversigten af 16.07.2012 § 7, der optrykkes som (bilag 1):

...

Forsikringsdækningen blev tegnet med ret til årlige udbetalinger på 172.652,00 kr. og en årlig fritagelse på indbetaling på 11.175,00 kr.

I 2022 startede indklagede Velliv med at foretage en række observationer af [klagerens] færden.

Disse observationer resulterede i, at Velliv ved advokat ..., den 17. oktober 2022 meddelte [klageren], at selskabet ikke fandt, at han længere havde en erhvervsevne nedsat i et omfang, så han fortsat opfyldte Vellivs forsikringsbetingelse, hvorefter forsikringsdækningen – jf. ovenfor – ville ophøre pr. 15. november 2022, jf. bilag 2.

[Klageren] protesterede heroverfor via mit brev af 8. december 2022 (bilag 3).

Ingen af de efterfølgende skriftvekslinger partnerne imellem (via advokat) har afstedført en ændring i parternes holdning.

Ad baggrund

Det er korrekt nok, at [Klageren] oprettede ovenfor nævnte erhvervsudygtighedsforsikringsordning pr. årsskiftet 2011/12.

Den 23. februar 2013 var min klient på arbejde som ...

Han blev i den sammenhæng overfaldet af en ... der tildelte ham knytnæveslag og ukvemsord. Sagen blev anmeldt til ... Politi, der – trods grundig og ihærdig efterforskning – aldrig fandt gerningsmanden, hvorfor der aldrig kom en straffesag som følge af den udøvede vold.

Sagen blev herefter behandlet i den daværende Arbejdsskadestyrelsen, der løbende afgav forskellige afgørelser omhandlende méngrad, behandlingsudgifter og erhvervsevnetab.

Ved endelig afgørelse af 25. september 2015 (bilag 4) blev méngraden fastsat til 25 %, fordelt som multiple skader fra henholdsvis hjernerystelse (5 %) og middelsvær PTSD (20 %).

Begrundelse

Vi har tidligere truffet afgørelse om mén efter punkt A.4.1.1 den 2. december 2013. Vi fastsatte dit daværende varige mén til 5 procent for følger efter hjernerystelse.

Da det på daværende tidspunkt ikke var muligt at fastsætte dit samlede varige mén i relation til dine symptomer på PTSD, har vi nu taget din sag op til revision. I den forbindelse har vi indhentet nye lægelige oplysninger.

Vi har fastsat dit varige mén ud fra en samlet vurdering af de gener og ulemper, som du har til daglig på grund af arbejdsskaden. Vi vurderer, at dine gener som følge af arbejdsskaden svarer til et varigt mén på 20 procent.

Vi har fastsat dit varige mén efter et skøn med udgangspunkt i vores vejledende méntabel. Skadens følger fremgår ikke direkte af tabellen, men kan sammenlignes med følgende punkt:

Efter tabellens punkt J.1.3 vurderes middelsvær posttraumatisk belastningsreaktion til 20 procent.

Vi har lagt vægt på, at du ifølge seneste speciallægeerklæring har været plaget af hyppige, tilbagevendende angstanfald, hvor du genoplever overfaldet. Du får ind imellem svære anfald, hvor du er bange for at dø, ikke kan få luft og har snurren ud i fingre og omkring mund.

Du oplever søvnløshed og har hyppige mareridt, hvor du genoplever overfaldet. Du føler dig konstant nedtrykt og har koncentrations- og hukommelsesproblemer. Du tør ikke gå på gaden alene og er hele tiden på vagt overfor, hvad der sker omkring dig. Du farer sammen ved høje lyde, kan være irritabel og har tabt dig 6-8 kilo.

Vi vurderer, at dine psykiske gener svarer til ovennævnte punkt og at der er tale om en middelsvær posttraumatisk belastningsreaktion. Derfor har vi fastsat dit varige psykiske mén skønsmæssigt til 20 procent.

Dit samlede mén for dine psykiske gener og neurologiske gener er derfor 25 procent.

Ved endelig afgørelse af 21. april 2017 (bilag 5) fastsatte den daværende Arbejdsskadestyrelsen erhvervsevnetabet til 85%.

Begrundelse

Vi traf senest afgørelse om tab af erhvervsevne den 6. marts 2017. Ved afgørelsen fastsatte vi dit tab af erhvervsevne til 85 procent løbende fra den 1. maj 2014. Forsikringsselskabet har klaget over denne afgørelse ved brev af 20. marts 2017. I klagen anfører forsikringsselskabet, at tilkendelsestidspunktet bør være senere end det fastsatte.

Vi har genvurderet vores afgørelse på baggrund af klagen fra forsikringsselskabet. Årsagen er, at vi er enige i, at tilkendelsestidspunktet den 1. maj 2014 for de 85 procent for tab af erhvervsevne er for tidligt og, at dit endelige tab af erhvervsevne ikke er dokumenteret på dette tidspunkt. Vi finder i stedet, at der med speciallægeerklæringen af 22. december 2014 er påvist et tab af erhvervsevne svarende til 85 procent. Ved vurderingen har vi særligt lagt vægt på konklusionen i speciallægeerklæringen, som beskriver dit funktionsniveau.

Samtidig finder vi dog, at dit tab af erhvervsevne på 25 procent er for lavt i perioden frem til udarbejdelsen af speciallægeerklæringen. Vi har derfor set på vores afgørelse af 16. april 2014 og vurderet, at den skal genoptages efter forvaltningsretlige principper, da vi har begået en væsentlig fejl ved behandlingen af sagen. Årsagen er, at vi ved afgørelsen ikke taget din meget høje årsløn i betragtning ved vurderingen af dit tab af erhvervsevne.

I vores afgørelse af 16. april 2014 beregnede vi din indtjening inden skaden til 580.554,35 kroner. Vi fastsatte dit tab af erhvervsevne til 25 procent, da du var erhvervsmæssigt uafklaret, og ud fra betragtningen om, at du nok ville få det bedre med tiden.

På skadestidspunktet arbejdede du som ... og din høje indtjening var knyttet til netop dette erhverv. Af den psykiatriske speciallægeerklæring udarbejdet i august 2013, fremgår det, at det er urealistisk, at du kan genoptage dit arbejde som ...

Speciallægen vurderer endvidere at du næppe vil kunne oppebære din tidligere høje indtægt da du var uafaglært.

En indtægtsnedgang på 25 procent ville svare til, at du skulle kunne tjene omkring 435.000 kroner i et andet uafaglært erhverv, med dine gener efter arbejdsskaden. Vi finder, at dette udgør et væsentligt fejlskøn, og henviser særligt til, at det allerede på dette tidspunkt er klart, at du ikke kan genoptage dit tidligere arbejde.

Vi vurderer, at du med dine gener efter arbejdsskaden har ret til erstatning for tab af erhvervsevne på 50 procent, svarende til fuldtidsansættelse i et uafaglært erhverv. Dette gælder for perioden fra den 16. april 2014, hvor vi første gang traf afgørelse om dit tab af erhvervsevne og frem til speciallægeerklæringen af 22. december 2014.

For perioden fra den 22. december 2014 og frem henviser vi i det hele til vores afgørelse af 6. marts 2017, hvoraf begrundelsen for erhvervsevnetabsprocenten fremgår.

I mellemliggende fase blev der udført en række lægelige undersøgelser, herunder speciallægeerklæringer hos psykiater.

Der vedlægges som bilag 6 og 7 kopi af speciallæge i psykiatri ... speciallægeerklæring af henholdsvis 30. august 2013 og 15. december 2014.

Der henvises til følgende konklusion i erklæring af 15. dec. 2014:

Konklusion:

...-årig mand, født i ..., som har opholdt sig i Danmark siden Har gennem mange år ernæret sig som ... indtil 2013, hvor han bliver overfaldet og sparket i hovedet af én eller flere gerningsmænd, så han formodentlig har været bevidstløs. Dog ingen tegn på alvorlig hjerneskade eller andre typiske skader.

Har siden været plaget af hyppige, tilbagevendende angstanfald, hvor han genoplever overfaldet. Han beskriver, at han ind imellem oplever svære anfald, hvor han er bange for at dø, hvor brystet snører sig til, og han kan ikke få luft og har snurren ud i fingrene og omkring munden.

Han føler sig konstant nedtrykt, kan ikke se nogle lyspunkter ved noget. Har tabt 6-8 kg i vægt. Kan ikke koncentrere sig om noget, har problemer med hukommelsen. Sover nogle nætter overhovedet ikke. Han har hyppige mareridt, ca. hver anden nat, hvor han genoplever overfaldsepisoden. Han tør ikke at gå på gaden alene og er hele tiden på vagt overfor, hvad der sker omkring ham. Er specielt vagtsom overfor alle mænd. Farer sammen ved høje lyde og kan være irriteret. Tilstanden er ret ens hver dag, og der er ikke nogle svingninger. Er siden sidste speciallægeundersøgelse hos

undertegnede forsøgt behandlet deis Klinik for Posttraumatisk Stress igennem 6 mdr., dels ved flere psykologer og fysioterapeuter, og han har angiveligt forsøgt mange forskellige typer medicin. Alt sammen uden effekt.

Som ved sidste samtale er pt. stærkt bivirkningspræget af neuraleptiske mediciner, hvor begge ben tremulerer. På trods af dette får han fortsat Truxal samt Oxcarbazapin, som burde seponeres, og så i lyset af at de har været uden effekt. Han er ved samtalen med særpræget stærk angst, hele tiden vagtsom, grædende, forvirret og virker stærkt forpint. Han har således i udtalt grad fået det værre siden sidste speciallægeundersøgelse hos undertegnede. Idet behandlingsmulighederne synes udtømte, opfatter jeg tilstanden som stationær og uden udsigt til væsentlig bedring. Dog kan man håbe, at hans livskvalitet kan bedres, når der kommer ro omkring ham, og den medicin, der giver ham bivirkninger, seponeres. Det findes dog usandsynligt, at han vil kunne få det væsentligt bedre i en grad, hvor han fx kan vil kunne udfylde en arbejdsfunktion.

Uanset speciallægeerklæringen var indhentet af Arbejdsskadestyrelsen, brugte ... Kommune den også i forbindelse med den udredning, der skete, efter det voldsomme overfald min klient har været udsat for i 2013.

Dette resulterede i, at min klient med virkning fra 1. juni 2015 blev tilkendt førtidspension.

Der vedlægges som bilag 8, bevilling om førtidspension med akter, inklusive Rehabiliteringsplan - Teamets indstilling af 19. maj 2015. Opmærksomheden henledes på følgende:

...

Samt fra selve begrundelsen fra førtidspensionsbevillingen.

Begrundelse

Ydelsescentret finder, at det er dokumenteret, at din arbejdsevne er væsentlig og varigt nedsat, og at du ikke vil være i stand til at blive selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde.

Vi har i den forbindelse lagt vægt på, at du har diagnoser; - Posttraumatisk stress - Depression, enkelepisode. Tilstanden vurderes stationær uden udsigt til væsentlig bedring. Der har ikke været iværksat beskæftigelsesrettede tiltag grundet den svære tilstand.

...

Efterfølgende bilag

Efter indklagede har stoppet forsikringsudbetalingerne, har klager/... været til en række henvendelser til egen læge og psykiatrien. Til belysning heraf fremlægges som bilag 9 ambulant epikrise af 8.maj 2023 fra Psykiatrien Region ... (beklager den forringede billedkvalitet):

...

Konkretisering af klage

Nærværende klage er således nødvendiggjort af, at Velliv er af den opfattelse, at selskabet efter diverse hemmelige færdens-iagttagelser og optagelser af min klient i forskellige situationer kan dokumentere, at han ikke længere har en helbredstilstand, der gør, at hans erhvervsdygtighed er nedsat i et omfang, så han fortsat opfylder forsikringsbetingelserne.

Under henvisning til højesteretsdommen U2017.2147H er det fortsat min/[klagerens] opfattelse, at de lægelige bilag, der er udfærdiget til brug for henholdsvis Arbejdsskadestyrelsen og ... Kommune indtil 2015, fortsat har en vægt, der gør, at han opfylder forsikringsbetingelserne.

Dernæst findes det dokumenteret, at han fortsat har så mange helbredsgener psykisk karakter, at han i såvel faktisk henseende (arbejdstimer) som økonomisk opfylder forsikringsbetingelserne.

Det er derfor [klagerens] opfattelse, at han via disse bilag fortsat har løftet beviset for, at han opfylder forsikringsbetingelserne, idet hans erhvervsevne fortsat er tabt med principalt mere end 2/3-dele, subsidiært mere end halvdelen, hvorfor han fortsat er berettiget til forsikringsdækning i overensstemmelse hermed."

Selskabets advokat har den 7/3 2024 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Forud for indgivelsen af klagen til ankenævnet var der i perioden fra oktober 2022 til februar 2023 en korrespondance parterne imellem, hvor Velliv har redegjort for selskabets synspunkter og baggrunden for at bringe klagers forsikringsdækning til ophør.

Jeg henviser derved særligt til selskabets breve af 17. oktober 2020 (klagers bilag 2), klagers bemærkninger af 8. december 2020 (klagers bilag 3) og selskabets brev af 3. februar 2023 (bilag A).

Den hos selskabet tegnede pensionsordning

Klager oprettede med virkning fra 1. januar 2012 en privat tegnet pensionsordning med udløb 1. august 2040. med ret til årlige udbetalinger på kr. 172.652, og en årlig fritagelse for indbetaling på kr. 11.175.

For pensionsordningen gælder forsikringsbetingelser nr. 721, jf. klagers bilag 1, og den etablerede forsikring for tab af erhvervsevne indeholder ret til forsikringsdækning, hvis den forsikredes generelle erhvervsevne nedsættes med 1/2 eller mere på grund af sygdom eller ulykkestilfælde

Erhvervsevnetabet vurderes på baggrund af, om forsikrede på grund af sygdom eller ulykke skønnes ikke at være i stand til at tjene 1/3 eller mere af, hvad en fuldt arbejdsdygtig person med tilsvarende uddannelse og alder kan tjene inden for samme geografiske område. Ved nedsættelse af erhvervsevnen med mellem halvdelen og 2/3 er der ret til halv forsikringsdækning.

Forsikrede er i henhold til forsikringsbetingelserne til enhver tid forpligtet til at oplyse selskabet om forbedringen af sin helbredstilstand eller erhvervs-/indtjeningsevnen i øvrigt, jf. herved forsikringsbetingelsernes pkt. 7 (betingelserne er indeholdt i pensionsoversigten, klagers bilag 1).

Sagsfremstilling

Klager blev i forbindelse med sit arbejde som ... i februar 2013 udsat for et voldeligt overfald, hvor han skulle være blevet tildelt flere slag i hovedet og angiveligt var bevidstløs efter overfaldet, hvor han formodentlig pådrog sig en hjernerystelse.

Klager blev straks sygemeldt efter overfaldet og ansøgte om forsikringsdækning allerede den 22. april 2013. Klager angav i forbindelse med den efterfølgende kommunale afklaring, at han ikke mente at se sig selv i stand til at vende tilbage til arbejdet som

I forbindelse med den lægelige udredning efter overfaldet angav klager symptomer i form af angst, OCD, nakkesmerter og hovedpine. Klager var endvidere tilknyttet psykiatrisk behandling i perioden for 2013-2015, hvor klager bl.a. angav, at han havde været ude for et tidligere overfald i 2008 uden gener, men at han troede, at han skulle dø efter overfaldet i 2013.

Det fremgik endvidere, at klager objektivt fremstod meget påvirket med nedsat koncentrations-evne, falden i staver og grådlabilitet, samt at han i forbindelse med speciallægeundersøgelser gennemført i perioden rystede og fremstod udpint, angst, motorisk urolig og desorienteret. Der blev tillige beskrevet undgåelsesadfærd, idet klager var 'bange' for andre mænd, hvorfor han i forbindelse med konsultationer udviste angst og undgåelse og forsøgte at løbe fra stedet, 'når der var fri bane'.

Klager blev efter skaden tilkendt førtidspension med virkning fra 1. juni 2015 (som ...-årig). Tilkendelsen skete uden forudgående arbejdsprøvning, idet klager under den lægefaglige udredning, hvor klager var blevet diagnosticeret med svær PTSD, som bl.a. medførte, at klager afviste at give møde hos kommunen som følge af sine angstsymptomer.

Som der tillige er redegjort for i klagen, blev klagers méngrad ved afgørelse i arbejdsskadesagen af 25. september 2015 (bilag 4) fastsat til 20% baseret på 5% for hjernerystelse og 20% for middel-svær PTSD.

Efterfølgende fastsatte Arbejdsskadestyrelsen den 21. april 2017 klagers erhvervsevnetab til 85% med virkning fra den 22. december 2014, hvor det efter speciallægeerklæringen af 15. december 2014 (klagers bilag 7) måtte anses for dokumenteret, at klager havde et erhvervsevnetab på 85%, jf. herved bilag 5,

Selskabets opfølgning og udbetalinger

Selskabet har siden klagers ansøgning om forsikringsdækning løbende foretaget udbetalinger efter udløbet af karenperioden. Dette med henvisning til klagers kontinuerlige sygemelding og behandlingsforløb i tilknytning til overfaldet i 2013.

Seneste opfølgning fra selskabets side forud for selskabets undersøgelser i 2022 var fremsendelse af lægeattest ved nedsat erhvervsevne til klagers praktiserende læge. Lægeattesten udfyldt den 5. august 2021 vedlægges som bilag B, og som bilag C fremlægges brev af 17. september 2021, hvor selskabet anmodede klager om at foretage en mere grundig besvarelse af erklæring 2 og funktionsskema 1. Herefter modtog selskabet de udfyldte erklæringer retur fra klager den 29. september 2021. Funktionsskema 1 vedlægges som bilag D og funktionsskema 2 som bilag E.

Som det fremgår af lægeattesten blev det angivet, at klagers tilstand var uændret og at diagnosen af lægen var beskrevet som angst-/PTSD, og at prognosen for klagers tilstand af lægen blev vurderet som uændret/dårlig.

Af klagers egen udfyldelse af funktionsskema 1 blev det angivet, at klagers psykiske tilstand var meget dårlig, men at han bl.a. kunne køre bil 1-2 timer, at han ikke kunne udføre huslige gøremål, når der var angst, som tog over, at han var forhindret i at udføre fritidsaktiviteter i form af 'fodbold, løb og mange ting'. Det blev anført, at han ikke havde styr på, hvornår angsten tog over.

Af funktionsskema 2 fremgik endvidere, at han ikke havde dage uden gener. Det blev endvidere angivet, at han var følsom overfor støj, når han hørte råben 'mest om natten', og at han kunne være nødsaget til at undgå visse aktiviteter eller steder, hvis der var folk han ikke kendte. Han angav endvidere, at nogle gange sov han ikke i to dage, at han glemte meget, og at hans angst og anfald var forskellige fra dag til dag, uge til uge og måned til måned.

Selskabets lægekonsulenter fandt efter gennemgang af de fremsendte besvarelser, at klager (fortsat) var berettiget til udbetalinger under forsikringen.

Selskabets undersøgelser

Sagen blev i starten 2022 udtaget til vurdering af nærmere undersøgelse, og det kunne i forbindelse hermed konstateres, at klager havde en lukket Facebook-profil. Der var dog indikation for, at klager havde tilknytning til nogle autoværksteder, og det kunne af opslag på klagers Facebook-profil konstateres, at han havde været på besøg i sin fødeby ... Dette vurderedes umiddelbart at være uoverensstemmende med klagers (betydelige) angst og undgåelsesadfærd.

På dette grundlag besluttede selskabet sig for at opstarte observationer af klager. Dette også som følge af, at det af selskabet vurderedes som bemærkelsesværdigt, at der ikke med årene var sket en bedring af klagers PTSD-tilstand. Om grundlaget for observationerne henvises til selskabets brev af 17. oktober 2022, side 4.

Observationerne blev gennemført i perioden 26. til 27. januar, 1. til 3. februar, 1. til 3. marts, 5. til 8. juli og 21. til 22. september 2022.

For så vidt angår sammendrag af de foretagne observationer henvises der til bilag 2, selskabets brev af 17. oktober 2022, side 4 til side 8. Endvidere vedlægges de fulde samlede observationsrapporter som bilag F.

Det kunne således konstateres, at klager under de indledende observationer den 26. og 27. januar 2022 blev observeret, mens han uddelte aviser og reklamer i et villakvarter. Klager vendte retur til bopælen efter ca. 1½ time den 26. januar 2022 (om eftermiddagen).

Dagen efter blev klager set, da han om morgenen (kl. 08.22) kørte sin bil til et distributionsfirma, hvor han blev observeret, mens han pakke bilen med aviser og reklamer den efterfølgende halve time. Han kørte så til en nærliggende landsby, hvor han i 1½ time blev observeret, mens han uddelte tryksager. Det vurderes af observatørerne, at klagers bil var fyldt med aviser og reklamer, da den var tyngt vægtnæssigt.

Efter ca. 1½ times omdeling mistede observatørerne kontakten med klager, der herefter først blev observeret kl. 16.40, da han vendte retur på sin bopæl efter mere end 8 timers aktiviteter væk fra bopælen. På dette tidspunkt kunne det konstateres, at bilen var tømt for aviser og reklamer.

Ved de fortsatte observationer den 1. februar 2022 blev klager igen set kørende til distributionsvirksomheden, hvor observatørerne vurderede, at klager i lagerhallen fik udleveret reklamer mv. til omdeling.

Klager kørte herefter til [indkøbscenter], hvor han efter diverse indkøb bl.a. stillede sig i kø hos en bager. I køen var der konstant passage af mennesker og et meget højt lydniveau, hvilket selskabet

særligt noterede sig i forhold til klagers oplysninger om undgåelsesadfærd, social fobi og angst for andre mennesker. Observationerne er dokumenteret med video med lyd. Klager kørte herefter til et andet indkøbscenter og foretog yderligere indkøb, mens klager blev set blandt mange mennesker i indkøbscenteret.

Derefter kørte klager til det autoværksted, hvor han var set tidligere på dagen. Han kørte så i en bil til sin bopæl, men kørte ca. 1½ time tilbage til værkstedet, som han så forlod i sin egen bil, hvorefter han – efter et kort ophold på en genbrugsstation – kørte til en tankstation hvor han opholdt sig i ca. ½ time, før han kørte retur til bopælen med ankomst kl. 16.30. Klager havde således haft 7 timers aktiviteter den pågældende dag.

Den 2. februar 2022 forlod klager sin bopæl kl. 7.50 for at køre til distributionsfirmaet hvor han tidligere var set, før han så kørte af motorvejen for at foretage omdeling af aviser/reklamer i en nærliggende landsby.

Observatørerne mistede efterfølgende kontakten til klageren under kørsel i bilen, som fortsat indeholdt en større mængde tryksager, og klager blev ikke set, før han kl. 16.30 kom retur til sin bopæl.

Mønsteret gentog sig den 3. februar 2022, hvor klager om morgenen hentede tryksager/aviser i distributionsfirmaet. Disse omdelte han i en kort periode, før han mødtes med en ældre mand, som han byttede bil med. Herefter overtog klageren igen bilen ved sin bopæl. Bilen var på dette tidspunkt fortsat fyldt med tryksager.

I observationsperioden den 1. til 3. marts 2022 blev klager alene set den 1. marts, hvor han kl. 12.25 forlod sin bopæl for at køre til en genbrugsstation. Han kørte så til en anden adresse, hvor hans bil stod parkeret frem til kl. 16.50, hvor observationen blev afsluttet.

I perioden 5. til 8. juli blev klager indledningsvist set om morgenen den 5. juli 2022, hvor han igen kørte til distributionsfirmaet hvor hans bil blev fyldt med tryksager og aviser. Klager blev herefter set af flere omgange komme retur til sin bopæl herunder i forbindelse med udførelse af havearbejde. Senere på dagen fik klager vasket sin bil, hvorefter han kørte til distributionsfirmaet, men vendte rundt kort før ankomst. Herefter var det ikke muligt for observatørerne at følge klager yderligere som følge af de steder han kørte til og parkerede, hvorfor han ikke blev observeret yderligere den pågældende dag.

Dagen efter blev klager alene set kørende i retning mod [by] med flere passagerer i sin bil for så at komme retur ca. én time senere.

Den 8. juli 2022 blev klager set da han kørte til en genbrugsstation, hvorefter han kørte videre til en moské for at deltage i [aktivitet] af ca. 50 minutters varighed. Klager opholdt sig herefter længe i sin parkerede bil udenfor [sted], før han foretog nogle indkøb for så at køre til sin bopæl.

Under den afsluttende observationsperiode den 21. og 22. september 2022 blev klager ikke set, men der kunne dog konstateres aktivitet i form af bilkørsel (bilerne havde skiftet plads i indkørslen) i perioder, hvor observatørerne ikke havde været tilstede.

Observationerne er dokumenteret i observationsrapporter, bilag F, og visse af observationerne er dokumenteret på video, der eftersendes til Ankenævnet på et krypteret USB-stik, bilag G.

Selskabets lægekonsulents vurdering af undersøgelsesmaterialet

Selskabets psykiatriske lægekonsulent blev forelagt observationsmaterialet sammen med sagens lægelige akter og blev anmodet om at forholde sig hertil. Lægekonsulentens udtalelse vedlægges som bilag H.

Der henvises til sammenfatning af lægekonsulents vurdering i brevet af 17. oktober 2022 (side 8), hvoraf fremgår, at lægekonsulenten alene på grundlag af sagens lægelige akter vurderede, at klager havde en ubetydelig erhvervsevne.

Imidlertid vurderede lægekonsulenten efter gennemgang af observationsmaterialet at der ikke var

overensstemmelse mellem klagers oplysninger til selskabet, herunder særligt om et meget begrænset funktionsniveau som følge af angst og PTSD, og de aktiviteter, som klager foretog under observationerne. Dette særligt idet klager bevægede sig i en række miljøer blandt 'fremmede mennesker', og at klager i hvert fald i perioder under observationerne var set i forbindelse med helt faste rutiner, hvor han afhentede reklamer/aviser i distributionscenteret og herefter foretog uddeling i længere perioder, hvor han også – nødvendigvis – var i 'risiko' for at møde fremmede mennesker.

Lægekonsulenten lagde endvidere vægt på optagelserne af klager i [indkøbscenter] samt deltagelse i [aktivitet], som værende uforenelig med de af klager angivne gener.

Sammenfattende vurderede lægekonsulenten, at på baggrund af det foretagne observationsmateriale var der ikke (længere) dokumentation for generel erhvervsevnetab på 50% eller mere.

Parternes korrespondance

Ved brev af 17. oktober 2022 til klager redegjorde selskabet for de foretagne undersøgelser. Det blev ved brevet meddelt, at selskabet på grundlag af undersøgelserne vurderede, at klager ikke længere havde sandsynliggjort, at hans erhvervsevne var nedsat i dækningsberettigende grad, og at selskabet var indstillet på at bringe udbetalingerne til klager til ophør med virkning fra 15. november 2022.

Der blev i brevet særligt lagt vægt på, at klager – som i 2015 var tilkendt førtidspension – ved observationerne konstateredes at være erhvervsaktiv i relation til (jævnlig og i perioder øjensynligt fast) omdeling af reklamer og reklameaviser, som han selv hentede på distributionslageret, samt at der i øvrigt under observationerne var set en færden blandt fremmede mennesker som måtte anses for uforeneligt med de af klager angivne gener (angst og PTSD med deraf følgende social fobi og undgåelsesadfærd), som var lagt til grund for forsikringsdækningen).

Selskabet anmodede om klagers bemærkninger, som fremkom ved klagers advokats brev af 8. december 2022 (klagers bilag 4). I den forbindelse blev det angivet, at det var klagers hustru, der havde indgået ansættelsesaftale med distributionsfirmaet om husstandsomdeling af reklamer/aviser. I den forbindelse blev det anført, at det var korrekt, at klager nogle gange havde befundet sig på leveringsstedet for reklamerne (distributionscenteret), men det blev bestridt, at klager havde en egentlig arbejdsfunktion helt eller delvist.

Det blev endvidere af klager angivet, at klager til tider havde store problemer med at sidde alene derhjemme, og at han havde lange perioder med sygdomsfornægtelse. Dette var baggrunden for, at han var blevet observeret i arbejdsituationer, fordi han var med på 'konens job' for at få tiden til at gå og få yderligere inspiration i hverdagen.

Klager fremsendte i forbindelse hermed lønsedler fra omdelingsfirmaet for perioden fra august 2021 til juni 2022. Lønsedlerne var udstedt i klagers ægtefælles navn, og vidste en månedlig indkomst på mellem kr. 1193 (april 2022) og kr. 11.228 (januar 2022). Beløbene er alene lønbeløbet uden ATP, feriepenge mv.

Af lønsedlerne fremgik endvidere, at der i 2021 var udbetalt kørselsgodtgørelse med i alt kr. 61.686 (for 17.932 kilometer), og per 1. juli 2022 kr. 39.921 (for 11.219 kilometer). Lønsedlerne vedlægges som bilag I.

Klager fremsendte herefter opdateret journal fra sin praktiserende læge, bilag J, og oplyste efterfølgende ved mail af 12. januar 2023, at materialet var 'udtømmende', dvs. at der ikke forelå yderligere.

Af journalmaterialet, der var udskrevet den 6. december 2022, fremgik, at der – bortset fra enkelte

uspecificerede telefonkonsultationer i 2020 og 2021 øjensynligt ikke syntes at have været konsultationer relaterende sig til klages psykiske forhold mellem 8. oktober 2014 og 28. februar 2022, hvor der var en enkeltstående telefonkonsultation pga. forværring af angst.

I 2022 var der herudover alene 2 telefonkonsultationer vedrørende hovedpine, før der noteredes en lægekonsultation den 28. oktober 2022, dvs. 11 dage efter dateringen af selskabets brev, hvori det blev angivet, at klager som følge af angst havde haft det skidt i over en uge.

Det blev herefter i brevet af klagers advokat afvist, at klager skulle have udført arbejde, som havde *'karakter af en arbejdsfunktion, og slet ikke en funktion, der overskrider Vellivs udbetalingsbetingelser'*. Det blev i den forbindelse angivet, at selvom det ikke blev bestridt, at klager var set under observationerne, som dette var angivet i observationsrapporterne, herunder i forbindelse med reklameudbringning, men det fastholdes, at klager alene kunne *'udføre minimale arbejdsfunktioner, og på tidspunkter og i situationer, der er optimale for ham'*.

Klagers brev og de fremsendte bilag blev grundigt vurderet af selskabet, der herefter ved brev af 3. februar 2023, bilag A, fastholdt vurderingen af, at klagers udbetalinger samt fritagelse for indbetaling ville blive bragt til ophør med virkning pr. 15. november 2022.

Ved brevet blev der redegjort for, at selskabet undrede sig over, at aftalen med distributionsfirmaet var indgået af klagers hustru, når det under observationerne alene var klager, der var set i forbindelse med husstandsomdeling af reklamer. Det forhold, at hustruen skulle have indgået aftalen med distributionsfirmaet kunne derefter ikke tillægges betydning. I den forbindelse fremhævede selskabet, at klagers hustru på intet tidspunkt under observationerne var set arbejde som reklamebud eller på distributionscenteret.

Der blev endvidere lagt vægt på, at klager under observationerne var set færdedes hjemmevant hos distributionsfirmaet herunder i forbindelse med pakning af aviser og reklamer i sin bil og un-

der omdeling af reklamerne, og at klager på intet tidspunkt var set for bistand fra sin hustru i forbindelse hermed.

Særligt for så vidt angår de af klager fremsendte lægelige akter, kunne selskabet konstatere, at klager ikke syntes at have været undergivet behandling i perioden mellem tilkendelse af førtidspension og modtagelsen af selskabets brev af 17. oktober 2022 vedrørende de udførte observationer. Dette dog bortset fra det enkelte notat fra en telefonkonsultation den 28. februar 2022.

Det kunne i den forbindelse konstateres, at klager i 2022 herudover alene havde haft to telefonkonsultationer med angivelse af hovedpine og behov for Panodil, før han i henhold til journalnotatet af 28. oktober 2022 havde søgt læge med angivelse af voldsom angst, altså 11 dage efter selskabets brev af 17. oktober 2022.

I den forbindelse angav selskabet, at det af klager angivne symptombillede med voldsom angst ikke kunne genkendes i forbindelse med de foretagne observationer.

Selskabet henviste i den forbindelse til Ankenævnets kendelse i AK 98.596, hvor det tillige kunne konstateres, at forsikringstageren ikke havde været underlagt nogen former for psykiater eller psykologbehandling i ca. 6 år forud for selskabets gennemførelse af undersøgelser. Dette tilsvarende i denne sag, hvor klager – som angivet – ikke ses at have været undergivet behandling siden tilkendelsen af førtidspension i 2015.

Allerede som følge heraf, så fandt selskabet ikke grundlag for at indhente en supplerende speciallægeerklæring som foreslået af klager, og selskabet fastholdt derfor den meddelte afgørelse og angav i den forbindelse, at der var et betydeligt misforhold mellem klagers seneste besvarelse af funktionsskema (i 2021) og de efterfølgende observerede aktiviteter fra januar 2022 og frem.

Selskabet har herefter ikke hørt yderligere fra klager, før indgivelsen af klagen til Ankenævnet i 2024.

Selskabets stillingtagen til klagen

Selskabet har i forbindelse med indgivelsen af klagen til Ankenævnet for Forsikring grundigt vurderet sagen men fastholder den trufne afgørelse jf. herved selskabets brev af 3. februar 2023.

Det er i den forbindelse noteret, at klagen baserer sig på de samme oplysninger, som selskabet havde til rådighed ved sagens endelige afgørelse ved brev af 3. februar 2023, bortset fra det nu med klagens fremlagte journalnotat fra Psykiatrien Region ... dateret den 8. maj 2023. Heraf fremgår, at klager skulle have oplevet en opblussen af sin PTSD i forbindelse med selskabets observationer af klager (eller måske rettere, at klagers udbetalinger var bragt til ophør). Det fremgår ikke, at der skulle være sket opfølgning på klagers behandling herefter, eller at der har været konsultationer mellem 28. oktober 2022 og 8. maj 2023. Det fremhæves herved, at det ikke med journalnotatet af 8. maj 2023 (eller for den sags skyld notatet af den 28. oktober 2022) er sandsynliggjort, at klagers erhvervsevne skulle være nedsat i dækningsberettigende grad, hvorved særligt fremhæves, at klagers henvendelse til egen læge den 28. oktober 2022 skete i umiddelbar forlængelse af selskabets brev af 17. oktober 2022, hvor selskabet redegjorde for de foretagne observationer.

Konsultationen skal tillige sættes i tidsmæssigt perspektiv til det forhold, at klager ikke – efter de af klager fremlagte udskrifter af journalen fra egen læge – reelt har haft henvendelser til egen læge eller været i kontakt med behandlere siden 2014 (siden den psykiatriske speciallægeerklæring af 15. december 2014, klagers bilag 7), før telefonkonsultationen den 28. februar 2022, dvs. umiddelbart i den periode, hvor selskabet foretog observationer af klager under arbejde med omdeling af tryksager/reklamer.

Endelig ses klager ikke i perioden fra perioden fra henvendelsen til egen læge den 28. oktober 2022 og indtil konsultationen ved Psykiatrien Region ... den 8. maj 2023 at have været i kontakt med egen læge eller andre behandlere i anledning af den angivne genopblusning af klagers angst og PTSD angiveligt som følge af selskabets observationer/selskabets afgørelse i sagen.

Allerede som følge heraf har klager ikke dokumenteret, at hans erhvervsevne skulle være blevet påvirket/nedsat som følge af sygdom i forhold til det, som selskabet har kunnet konstatere under de foretagne observationer i perioden fra januar til september 2022, hvor klager jævnligt og på flere dage blev set under afhentning og efterfølgende omdeling af tryksager/reklamer, samt i en række situationer med andre personer.

Selskabet anerkender, at klager i tilknytning til overfaldet i 2013 og i hvert fald til og med 2014 har haft en erhvervsevne, som må anses for nedsat i dækningsberettigende grad pga. de psykiske følger efter overfaldet, men det er med de af selskabet foretagne observationer sandsynliggjort, at klagers erhvervsevne på et ukendt tidspunkt må anses for bedret i en grad, så klager kan såvel arbejde som have omgang med andre mennesker.

Selskaber fastholder derfor, at det ved de foretagne undersøgelser er dokumenteret, at klagers funktionsevne, som er af væsentlig betydning for vurderingen af klagers generelle erhvervsevne i ethvert erhverv, må anses for at være markant bedre end det, som klager har oplyst senest i funktionsskemaerne fra september 2021.

Det fremhæves i den forbindelse, at klagers hustru på intet tidspunkt under de foretagne observationer er set, hverken i forbindelse med distributionscenteret eller den efterfølgende omdeling af reklamer/tryksager. Dette uanset, at klager under observationerne på enkeltstående dage i såvel januar, februar og juli 2022 er blevet set i tilknytning til distributionscenteret og/eller i forbindelse med omdeling af tryksager.

Uanset, at det er klagers hustru, der er angivet som ansat i distributionsfirmaet, så må det herefter lægges til grund, at det reelt er klager, der udfører arbejdet. Dette skal så sammenholdes med de af klager fremlagte lønsedler, hvoraf fremgår en varierende indkomst på op til kr. 11.228 (januar 2022), og ikke mindst det forhold, at der er udbetalt kørselsgodtgørelse fra distributionsfirmaet for hele 17.932 kilometer i 2021 og hele 11.219 kilometer per 1. juli 2022. Dette vidner om en meget betydelig kørsel i forbindelse med arbejdet.

I overensstemmelse med selskabets psykiatriske lægekonsulents vurdering er det herefter selskabets opfattelse, at klager – på trods af sine diagnosticerede psykiske symptomer - i hvert fald siden 2021 har været i stand til at arbejde på (mere end) halv tid med de rette skånehensyn som ufraglært. Det er i den forbindelse tillige selskabets vurdering, at observationerne af klager under indkøb i [indkøbscenter] mv. samt under besøg i moskeen dokumenterer, at klagers angivne angst for andre mennesker og social fobi (ledsaget af overfølsomhed over for støj) enten ikke længere er til stede, eller er væsentligt bedre end oplyst af klager.

Klager vurderes således på baggrund af selskabets undersøgelser at have et markant bedre funktionsniveau i forholdt til at kunne varetage et arbejde, end det der hidtil har været lagt til grund af selskabet, hvorved hans generelle erhvervsevne ikke vurderes at være nedsat med 50 % eller mere.

Selskabet bemærker hertil, at det påhviler klager til enhver tid at sandsynliggøre, at han opfylder betingelserne for dækning. Det vil sige, at klager tillige skal sandsynliggøre, at hans erhvervsevne er og har været nedsat med $\frac{1}{2}$ i perioden, hvor klager har modtaget udbetalinger, jf. herved FED 2009.6 V. Selv hvis det antages, at selskabet bærer bevisbyrden for, at klager ikke opfylder betingelserne for forsikringsdækning, så må denne bevisbyrde anses for at være løftet af selskabet.

Dette indebærer samtidig, at selskabet fastholder – som dette er angivet i brevet af 3. februar 2023 til klager – at klager har bragt sig i en bevismæssig svær situation, som giver selskabet grundlag for at bringe udbetalingerne til klager til ophør per 15. november 2022.

Klager har således ikke sandsynliggjort, at hans erhvervsevne er eller var nedsat i dækningsberettigende grad – dvs. med $\frac{1}{2}$ eller mere – som følge af sygdom eller ulykke, hverken før eller efter den 15. november 2022, og på baggrund af selskabets undersøgelser har selskabet derfor været berettiget til at bringe ydelser og fritagelse for indbetaling under forsikringen endeligt til ophør per 15. november 2022."

Klagerens advokat har i brev af 12/4 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Efter gennemgang af oven for nævnte indlæg fra indklagede fremgår med al tydelighed, at sagens væsentligste uoverensstemmelse består i, at indklagede bestrider, at [klagerens] funktionssevne er så reduceret, som det fremgår af de fremlagte lægelige akter, idet indklagede er af den opfattelse, at de fremlagte observationer af klagers færden i efteråret 2022 viser en langt større funktionsevne.

Med andre ord er det indklagedes opfattelse, at indklagede via fremlæggelse af diverse hemmelige observationer/optagelser af klagers færden, har modbevist klagers hidtil fremsatte beviser på hans manglende erhvervsevne (og dermed fortsat opfyldelse af forsikringsbetingelserne for udbetaling og præmiefritagelse) i form af lægelige bilag, Arbejdsskadestyrelsens bilag og kommunale journaler i forbindelse med behandlingen af førtidspensionssagen.

Begrænsning af yderligere:

Det fremstår ret tydeligt efter fremkomst af både klagers indlæg af 31. januar 2024 med bilag og nu indklagede svar af 7. marts 2024, at der ikke i sidstnævnte indlæg er nævneværdigt nye oplysninger, som ikke allerede direkte eller indirekte via bilag er indbragt for Ankenævnet for Forsikring.

Omdeling af reklamer m.v.

Indklagede anfører, at det var [klageren], der reelt udførte det praktiske arbejde, som hustruen ... var ansat til at udføre for arbejdsgiveren ... hvilket bestrides.

Opmærksomheden henledes på, at arbejdsindsatsen var meget variabel, idet den svingede efter behovet for reklameomdeling. Klager hjalp kun hustruen i spidsbelastningsperioder og for at få 'lidt luft/adspredelse' og kun på tidspunkter, hvor klagers psykiske tilstand tillod det.

Det fremgår da også tydeligt – som anført af indklagede – at kørselsgodtgørelsen fylder en markant del af aflønningen.

Nye lægelige bilag:

Klager er enig med indklagedes beskrivelser af, at alt fremskaffeligt lægeligt materiale er fremlagt i sagen.

Der fremlægges dog en opdatering af klagers lægejournaler fra praktiserende læge fra 14. juli 2023 til 3. april 2024.

Heraf fremgår blandt andet, at klager fortsat har angstanfald, angst for reetraumatisering og får angstdæmpende, lægeordineret medicin.

Journalen kan være svær at læse, men der henvises dog hertil i sin helhed.

Henset til, at det er min holdning, at der ikke fremkommer nævneværdige oplysninger i indklagedes svarbrev af 7. marts 2024, men (naturligvis) konkretisering af holdninger og fastholdelse af samme, vil jeg ikke anføre yderligere, men genhenvise til, hvad allerede nævnt og fremlagt."

Selskabets advokat har i brev af 6/5 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Klagers advokats indlæg af 12. april 2024 og det fremsendte bilag 10 giver alene selskabet anledning til få supplerende bemærkninger, idet der i øvrigt i det hele henvises til selskabets indlæg af 7. marts 2024.

Som det er angivet i selskabets indlæg af 7. marts 2024, så ses der ikke at være oplysninger om henvendelser til en læge vedrørende klagers psykiske forhold i perioden fra 2014 til 2022. Det er i den forbindelse umiddelbart bemærkelsesværdigt, at klager i oktober 2022 skulle have oplevet angstsymptomer, og at dette skulle være efter at være blevet oplyst om selskabets observationer.

Dette skal tillige ses i lyset af, at klager af journalen fra egen læge ses at rejse til [udlandet] for at besøge sin [familiemedlem] i juli 2023 og i den forbindelse får udskrevet medicin (Lyrica) til 50 dage. Selskabet bemærker i den forbindelse, at umiddelbart synes en rejse til [sted i udlandet], hvor der også i sommeren 2023 var omfattende sikkerhedskontrol, militære checkpoints etc. at stride mod klagers egen angivelse at lide af betydelig angst og følger af PTSD på dette tidspunkt. Det bemærkes herved, at der ikke ses journaloptegnelser i perioden mellem juli og november 2023, og det fremgår ikke, hvor længe klager besøgte sin [familiemedlem] på [udenlandsk sted].

Særligt for så vidt angår spørgsmålet om arbejdet med omdeling af reklamer, så er der fortsat ikke fremlagt dokumentation for, at det reelt skulle have været klagers hustru, som i hvert fald officielt var ansat af [virksomhed], der foretog arbejdet. Dette når henses til, at alene klager er set udføre arbejde og herunder hente reklameaviser i distributionscenteret under de perioder, hvor selskabet foretog observationer.

Det bemærkes i den forbindelse – for god ordens skyld – at den i forbindelse med omdelingen af reklameaviser udbetalte kørselsgodtgørelse naturligvis ikke er en del af 'aflønningen' for arbejdet. Kørselsgodtgørelse er kompensation for brug af egen bil, og selskabet kan blot konstateres, at der af distributionsfirmaet er udbetalt betydelige beløb i godtgørelse for omfattende kørsel i både 2021 og 2022."

Klagerens advokat har i brev af 12/4 2024 til nævnet bl.a. anført:

"[Sted i udlandet] i sommeren 2023

I indklagedes brev mistænkeliggøres omfanget af klagers psykiske diagnose PTSD, idet der anføres, at klagers gener ikke kan være erhvervshindrende begrænsede, når klager i juli 2023 kunne overkomme af besøge sin [familiemedlem] i [udenlandsk sted].

Det kan i den sammenhæng oplyses, at klager havde sine to voksne [børn] med som ledsagere, og at [udenlandsk sted] i sommeren 2023 på ingen måde var det samme, som det er nu efter opstanden i ...

I sommeren 2023 var [udenlandsk sted] et – for området at betragte – relativt roligt og tilgængeligt sted.

Reklameomdeling:

Det fastholdes, at det var klagers hustru, der både havde kontrakten med [virksomhed] og udførte langt den største del af udbringningen, ofte hjulpet af sine to voksne [børn]. Klagers hustru havde sin ubetingede hovedindtægt via jobbet hos/med [virksomhed]."

Det fremgår af psykiatrisk speciallægeerklæring af 15/12 2014:

"Konklusion:

...-årig mand, født i ..., som har opholdt sig i Danmark siden Har gennem mange år ernæret sig som ... indtil 2013, hvor han bliver overfaldet og sparket i hovedet af én eller flere gerningsmænd, så han formodentlig har været bevidstløs. Dog ingen tegn på alvorlig hjerneskade eller andre typiske skader.

Har siden været plaget af hyppige, tilbagevendende angstanfald, hvor han genoplever overfaldet. Han beskriver, at han ind imellem oplever svære anfald, hvor han er bange for at dø, hvor brystet snorer sig til, og han kan ikke få luft og har snurren ud i fingrene og omkring munden.

Han føler sig konstant nedtrykt, kan ikke se nogle lyspunkter ved noget. Har tabt 6-8 kg i vægt. Kan ikke koncentrere sig om noget, har problemer med hukommelsen. Sover nogle nætter overhovedet ikke. Han har hyppige mareridt, ca. hver anden nat, hvor han genoplever overfaldsepisoden. Han tør ikke at gå på gaden alene og er hele tiden på vagt overfor, hvad der sker omkring ham. Er specielt vagtsom overfor alle mænd. Farer sammen ved høje lyde og kan være irriteret. Tilstanden er ret ens hver dag, og der er ikke nogle svingninger. Er siden sidste speciallægeundersøgelse hos undertegnede forsøgt behandlet dels Klinik for Posttraumatisk Stress igennem 6 mdr., dels ved flere psykologer og fysioterapeuter, og han har angiveligt forsøgt mange forskellige typer medicin. Alt sammen uden effekt.

Som ved sidste samtale er pt. stærkt bivirkningspræget af neuraleptiske mediciner, hvor begge ben tremulerer. På trods af dette får han fortsat Truxal samt Oxcarbazapin, som burde seponeres, også i lyset af at de har været uden effekt. Han er ved samtalen med særpræget stærk angst, hele tiden vagtsom, grædende, forvirret og virker stærkt forpint. Han har således i udtalt grad fået det værre siden sidste speciallægeundersøgelse hos undertegnede. Idet behandlingsmulighederne synes udtømte, opfatter jeg tilstanden som stationær og uden udsigt til væsentlig bedring. Dog kan man håbe, at hans livskvalitet kan bedres, når der kommer ro omkring ham, og den medicin, der giver ham bivirkninger, seponeres. Det findes dog usandsynligt, at han vil kunne få det væsentligt bedre i en grad, hvor han fx kan vil kunne udfylde en arbejdsfunktion.

Diagnose:

/DF43.1 Posttraumatisk stress

DF32.9 Depression enkeltepisode, uspecificeret/ (agiteret depression?)"

Det fremgår af kommunens afgørelse om førtidspension af 26/5 2015:

"Du bevilges førtidspension med virkning fra den 01.06.2015. if. Lov om social pension 20 stk. 1.

...

Begrundelse

Ydelsescentret finder, at det er dokumenteret, at din arbejdsevne er væsentlig og varigt nedsat, og at du ikke vil være i stand til at blive selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde.

Vi har i den forbindelse lagt vægt på, at du har diagnoser; - Posttraumatisk stress - Depression, enkeltepisode. Tilstanden vurderes stationær uden udsigt til væsentlig bedring. Der har ikke været iværksat beskæftigelsesrettede tiltag grundet den svære tilstand."

Det fremgår af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse om méngrad af 25/9 2015:

"Vi har forhøjet dit varige mén. Du får nu ... kroner mere i godtgørelse for varigt mén (25 procent).

...

Begrundelse

Vi har tidligere truffet afgørelse om mén efter punkt A.4.1.1 den 2. december 2013. Vi fastsatte dit daværende varige mén til 5 procent for følger efter hjernerystelse.

Da det på daværende tidspunkt ikke var muligt at fastsætte dit samlede varige mén i relation til dine symptomer på PTSD, har vi nu taget din sag op til revision. I den forbindelse har vi indhentet nye lægelige oplysninger.

Vi har fastsat dit varige mén ud fra en samlet vurdering af de gener og ulemper, som du har til daglig på grund af arbejdsskaden. Vi vurderer, at dine gener som følge af arbejdsskaden svarer til et varigt mén på 20 procent.

Vi har fastsat dit varige mén efter et skøn med udgangspunkt i vores vejledende méntabel. Skadens følger fremgår ikke direkte af tabellen, men kan sammenlignes med følgende punkt:

Efter tabellens punkt J.1.3 vurderes middelsvær posttraumatisk belastningsreaktion til 20 procent.

Ankenævnet for Forsikring

18.

101085

Vi har lagt vægt på, at du ifølge seneste speciallægeerklæring har været plaget af hyppige, tilbagevendende angstanfald, hvor du genoplever overfaldet. Du får ind imellem svære anfald, hvor du er bange for at dø, ikke kan få luft og har snurren ud i fingre og omkring mund.

Du oplever søvnløshed og har hyppige mareridt, hvor du genoplever overfaldet. Du føler dig konstant nedtrykt og har koncentrations- og hukommelsesproblemer. Du tør ikke gå på gaden alene og er hele tiden på vagt overfor, hvad der sker omkring dig. Du farer sammen ved høje lyde, kan være irritabel og har tabt dig 6-8 kilo.

Vi vurderer, at dine psykiske gener svarer til ovennævnte punkt og at der er tale om en middelsvær posttraumatisk belastningsreaktion. Derfor har vi fastsat dit varige psykiske mén skønsmæssigt til 20 procent.

Dit samlede mén for dine psykiske gener og neurologiske gener er derfor 25 procent."

Det fremgår af lægeattest af 5/8 2021:

"1. Hvordan er patientens tilstand nu? Uændret

...

3. a) Er patienten stadig under behandling?

Ja, Panodil af og til.

...

6. a) Hvordan vurderer du prognosen for patientens tilstand?

Uændret/dårlig.

...

d) Forventer du, at patienten helt eller delvist genvinder erhvervsevnen i forhold til andet arbejde? Nej"

Det fremgår af funktionsskema 1 af 11/8 2021:

Spørgsmål 1	Svar
a Afkryds om du er i stand til at:	Gå: ☐ NEJ ☒ JA Hvis ja: Antal timer ad gangen? ved ikke præcis
	Sidde: ☐ NEJ ☒ JA Hvis ja: Antal timer ad gangen? ved ikke præcis
	Stå: ☐ NEJ ☒ JA Hvis ja: Antal timer ad gangen? ved ikke (har ikke målt)
	Cykle: ☐ NEJ ☒ JA Hvis ja: Antal timer ad gangen? men cykler ikke
	Køre bil: ☐ NEJ ☒ JA Hvis ja: Antal timer ad gangen? 1 til 2 timer
...	

Ankenævnet for Forsikring

19.

101085

f	Har du dage uden gener?	☒ NEJ ☐ JA Hvis JA: Hvor ofte?
g	Har du indlærings- eller koncentrationsbesvær?	☐ NEJ ☒ JA Hvis JA: Hvordan og hvornår oplever du generne? Mest om natten
i	Er du folsom overfor støj?	☐ NEJ ☒ JA Hvis JA: Hvordan og hvornår oplever du generne? Når jeg høre råben mest om natten
j	Lider du af svimmelhed?	☐ NEJ ☒ JA Hvis JA: I hvilket omfang? førstkeligt fra perioder til periode
k	Er dit humør ændret?	☐ NEJ ☒ JA Hvis JA: Hvordan? mest når jeg har angst
l	Er din søvnrutine ændret?	☐ NEJ ☒ JA Hvis JA: Hvordan? Angst Angst
...		
e	Har du daglige gener?	☐ NEJ ☒ JA Hvis JA: Hvilke? Jeg har ikke styr på hvornår hvornår angsten kommer

Spørgsmål 3

Svar

a	Er du nødsaget til at tage medicin efter sygdommen?	☐ NEJ ☒ JA Hvis JA: Panodil Hvilken medicin og i hvilket omfang?
---	---	--

Ankenævnet for Forsikring

20.

101085

Det fremgår af funktionsskema 2 af 26/9 2021:

Spørgsmål 1	Svar
a Lider du af hovedpine?	☐ NEJ ☒ JA Hvis JA: I hvilket omfang? mest efter angstanfald
b Lider du af migræne?	☒ NEJ ☐ JA Hvis JA: I hvilket omfang?
c Lider du af maveproblemer, knugende fornemmelse i maven, kvalme eller lignende?	☐ NEJ ☒ JA Hvis JA: I hvilket omfang? En gang i mellem
d Lider du af åndedrætsbesvær, åndenød eller lignende?	☐ NEJ ☒ JA Hvis JA: I hvilket omfang? Mest om natten
e Lider du af anfald af svimmelhed, søsygeagtig fornemmelse eller lignende?	☐ NEJ ☒ JA Hvis JA: I hvilket omfang? En gang i mellem

Ankenævnet for Forsikring

21.

101085

f	Lider du af hurtig eller uregelmæssig hjertebanken?	☐ NEJ ☒ JA Hvis JA: I hvilket omfang? Jeg kan mærke det men kan ikke målt
g	Lider du af trykken for brystet eller smerter i brystet?	☐ NEJ ☒ JA Hvis JA: I hvilket omfang? følgser tungsten på brystet

Spørgsmål 2

Svar

a	Har du ændret søvnmonster, svært ved at falde i søvn eller svært ved at sove igennem?	☐ NEJ ☒ JA Hvis JA: Hvordan og i hvilket omfang? Nogen gange sover jeg ikke i 2 dage
b	Har du hukommelses- og koncentrationsbesvær?	☐ NEJ ☒ JA Hvis JA: Hvordan og i hvilket omfang? Jeg glemmer meget
c	Har du haft uforklarlige angstanfald?	☐ NEJ ☒ JA Hvis JA: Hvordan og i hvilket omfang? det er forskelligt fra dag til dag uge til uge måned til måned

Spørgsmål 3

Svar

a	Er du forhindret i at udføre dagligdags aktiviteter, som du kunne udføre for sygdommen?	☐ NEJ ☒ JA Hvis JA: Hvilke? ☐ I begrænset omfang, uddyb: Jeg udfør ingen aktiviteter
---	---	---

...

Ankenævnet for Forsikring

22.

101085

Spørgsmål 4	Svar
a Har du daglige gener?	☐ NEJ ☒ JA Hvis JA: Hvilke? Angst
b Har du dage uden gener?	☒ NEJ ☐ JA Hvis JA: Hvor ofte? forskelligt fra dag til dag
c Har du indlæringsbesvær?	☐ NEJ ☒ JA Hvis JA: Hvordan og hvornår oplever du geneme? Når jeg har angst kan jeg ikke koncentrere mig
d Er du folsom overfor lys?	☒ NEJ ☐ JA Hvis JA: Hvordan og hvornår oplever du geneme?
e Er du folsom overfor støj?	☐ NEJ ☒ JA Hvis JA: Hvordan og hvornår oplever du geneme? når jeg hører råben mest om natten
f Har du grundet angst været nedsat til at undgå visse ting, steder eller aktiviteter?	☐ NEJ ☒ JA Hvis JA: Hvordan og hvornår oplever du geneme? hvis der er folk jeg ikke kender kardi: jeg ikke steder på folk
g Er dit humør ændret?	☐ NEJ ☒ JA Hvis JA: Hvordan? Mest når har angst
h Har du ændret dine spisevaner: spist mindre mere, uregelmæssigt?	☐ NEJ ☒ JA Hvis JA: Hvordan? Jeg glemmer mad, nogen gange husker min kone mig på det

Det fremgår af klagerens lægejournal:

"22/04/14

P74 Angsttilstand

Mærket anfald af hjertebanken, ikke nu, BT 125/100, st.c.: i.a., ses an
Svimmel når han drejer hovedet til højre, snak om muskler

Tlf fra ...: de vil ha uddybet attesten:

Som praktiserende læge for [klageren] kan jeg bekræfte at denne lider af svær PTSD og der er ikke
udsigt til bedring. Vil ikke kunne møde op i ... eller på noget andet tidspunkt.

...

30/06/14

P74 Angsttilstand

Har fået ... i tabt arb.fortjeneste, så nu køber han billetter til [land]

Uændret med strammen om brystet og svært ved at få vejret om natten, det varer nogle sekun-
der og føler ikke åndenød eller pibende vejtrækn., prøver stesolid ved anfald

16/09/14

P74 Angsttilstand

Har seddel med fra kommunen der opfordrer ham til at blive henvendt til afd for PTSD. Det ønsker
han ikke. Der skrives forslag til soc.med.sagsbeh. om bevilling af bostøtte

08/10/14

Har ikke hørt om bostøtte endnu, jeg rykker. Har det skidt om natten, det presser på brystkassen,
kan ikke trække vejret, bruger oxabenz uden det virker

...

28/02/22

tk - forværring i angst

blev slået ned for to [ti] år siden på arbejde som ... græder i telefonen, værst om natten/aften

pamol mod hoved

Oxapax p.n ved anfald

09/06/22

N01 Hovedpine

tk -kendt med angst afprøvet - miurta , cymbalta mm uden effekt oxpax uden effekt

nu forværring i angst det give rhvp- ønske rpamol p.n

tager kun p.n, ikke hver dage

evt BT måling pga hvp

02/08/22

tk ang hovedpine, dosiis af Panodil kun p.n, kun max 8 tbl dgl -indforstået med det if FMK ikke
overforbrug

kendt angst. rådes også til afspænding af nakke skuder muskler

28/10/22

P82+ Posttraumatisk belastningsreaktion

P74+- Generaliseret angst

voldsom angst - meget forpint

har haft det skidt i over en uge, sidst har haft det så dårlig for en md siden angst kommer og går
har hjertebanken, kvælningss fornemmelse, menneskemængder skrammer ham - mange tænke om
gamle minder- skræmmer ham om aftenen

OBJ meget meget forpint kan ikke side stille, svært at opnå øjenkontakt, ryster over hele kroppen, ked af det, skammer sig over at han græder. meget meget medtaget."

Det fremgår af epikrise 3/5 2023 fra psykiatrien:

"RESUME AF BEHANDLINGSFORLØB:

...-årig mand kendt med PTSD og generaliseret angst henvises fra egen læge på grund af voldsom angstrecidiv, pt. har været i Klinik for PTSD og Angst med afslutning i 2014 med sparsomt udbytte. Ses i HAT voldsomt belastet af PTSD symptomer som er opblusset efter en sag med et privat forsikringsselskab. De har overvåget ham, og taget billeder af hans daglige færde. På denne baggrund har de valgt at tage hans månedlige betaling. Pt. føler at dette er en uretfærdig vurdering, og køber en sag med advokat. Der er herefter kommet en opblussen af PTSD-symptomer: Flashback fra dengang han blev overfaldet, mareridt om at blive kvalt, natlige hallucinationer hvor han bliver kvalt og sammenfaren ved pludselige lyde. Pt. føler sig desuden forfulgt og er bange for pludselige lyde. Han har svært ved at ikke tage ud af huset alene og hvis han gør så er han hele tiden bange for at forbipasserende overvåger ham. Der opstartes olanzapin 25 mg., pregabalin 225 mg. x2. Dette med begrænset effekt."

Det fremgår af forsikringsbetingelserne:

"§ 7. Præmiefritagelse og invalidepension ved nedsat erhvervsevne

Generelt

Forsikrede har ret til præmiefritagelse og invalidepension, hvis forsikrede får nedsat sin erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde, uden at det skyldes forsæt, således at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne.

Nedsat erhvervsevne, der berettiger til præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension, foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til ved passende beskæftigelse - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder."

Det fremgår af klagerens pensionsoversigt:

Forsikrede har ret til præmiefritagelse og udbetaling af invalideydelse, hvis erhvervsevnen på grund af sygdom eller ulykkestilfælde nedsættes, uden at det skyldes forsæt, jf. forsikringsbetingelserne.

Nedsættes erhvervsevnen til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne, ydes præmiefritagelse for hele præmien, og der udbetales fuld invalideydelse.

Nedsættes erhvervsevnen til mellem 1/3 og 1/2 af den fulde erhvervsevne, ydes præmiefritagelse for hele præmien, og der udbetales 1/2 invalideydelse."

Ankenævnet for Forsikring

25.

101085

Nævnets sekretariat har set de i sagen refererede videooptagelser. Observationsrapporter er forelagt nævnet.

Nævnet udtaler:

Klageren – som er født i 1970'erne og ufaglært – blev overfaldet i februar 2013 og straks sygemeldt. Han havde hjernerystelsesgener og har fået stillet diagnoserne PTSD og generaliseret angst. Han blev tilkendt førtidspension pr. 1/6 2015 uden arbejdsprøvning. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har i klagerens arbejdsskadesag fastsat erhvervsevnetabet til 85 % og det samlede varige mén til 25 %, svarende 5 % for hjernerystelse og 20 % for middelsvær PTSD.

Selskabet har ydet dækning fra første halvdel af 2013 til den 15/12 2022, hvor selskabet har vurderet, at klageren ikke længere er berettiget til ydelser eller præmiefritagelse, idet klageren ikke længere har et erhvervsevnetab på mindst halvdelen. Selskabet har foretaget observationer af klageren fra 26/1 2022 til 27/1 2022, fra 1/2 2023 til 3/2 2022, fra 1/3 2022 til 3/3 2022, fra 5/7 2022 til 8/7 2022 og fra 21/9 2022 til 22/9 2022 i alt 14 dage. Selskabet har fremlagt observationsvideoer og observationsbeskrivelser. I observationsmaterialet ses klageren omdele reklamer/aviser, som han inden da har afhentet på et distributionscenter i egen bil. Klageren ses at foretage sig almindelige dagligdagsaktiviteter, herunder indkøb og besøg på et autoværksted. I 6 af observationsdagene er klageren ikke set.

Selskabet har anført, at observationerne viser, at klagerens erhvervsevne ikke er nedsat med mindst halvdelen, idet klageren jævnligt og på flere dage er set under afhentning og efterfølgende omdeling af tryksager. Klageren er observeret foretage indkøb på steder med højt lydniveau, hvilket ifølge selskabet viser, at klagerens angst for andre mennesker, social fobi og overfølsomhed over for støj enten ikke længere er til stede eller er væsentligt bedre end oplyst. Selskabet har anført, at klagerens funktionsevne må anses for at være markant bedre end det, som klageren har oplyst senest i funktionsskemaerne fra september 2021. Selskabet har anført, at selvom det er klagerens ægtefælle, der er ansat af distributionsfirmaet, så må det lægges til grund, at det reelt er klageren, der udfører arbejdet, idet ægtefællen på intet tidspunkt under

observationerne deltog i arbejdet. Selskabet har anført, at klageren har været i stand til at rejse til et land, hvor situation i landet ville medføre en sådan belastning af klageren, at det strider mod klagerens egen angivelse at lide af betydelig angst og følger af PTSD.

Klageren har anført, at han fortsat har så mange helbredsmæssige gener, at hans erhvervsevne er nedsat med mindst 2/3. Klageren har anført, at han er tilkendt førtidspension, og at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har vurderet hans erhvervsevnetab til 85 %. Klageren har anført, at det er ægtefællen, der er ansat af distributionsfirmaet, og at han alene hjalp hende i spidsbelastningsperioder og for at få adspredelse, og at det kun skete, når hans psykiske tilstand tillod det. Klageren har anført, at rejsen var med voksne børn som ledsagere, og at landet på besøgstidspunktet var roligt og tilgængeligt.

Det fremgår af klagerens lægejournal: "22/04/14. P74 Angsttilstand. Mærket anfald af hjertebanken ... Som praktiserende læge for [klageren] kan jeg bekræfte at denne lider af svær PTSD og der er ikke udsigt til bedring. Vil ikke kunne møde op i ... eller på noget andet tidspunkt. ... 28/02/22 tk - forværring i angst blev slået ned for to [ti] år siden på arbejde som ... græder i telefonen, værst om natten/aften. pamol mod hoved. Oxapax p.n ved anfald. 09/06/22 ... nu forværring i angst ... 28/10/22 P82+ Posttraumatisk belastningsreaktion. P74+- Generaliseret angst. voldsom angst - meget forpint. har haft det skidt i over en uge, sidst har haft det så dårlig for en md siden angst kommer og går har hjertebanken, kvælningss fornemmelse, menneskemængder skammer ham - mange tænke om gamle minder - skræmmer ham om aftenen. OBJ meget meget forpint kan ikke side stille, svært at opnå øjenkontakt, ryster over hele kroppen, ked af det, skammer sig over at han græder. meget meget medtaget".

Det fremgår af psykiatrisk speciallægeerklæring af 15/12 2014, at "han er ved samtalen med særpræget stærk angst, hele tiden vagtsom, grædende, forvirret og virker stærkt forpint. Han har således i udtalt grad fået det værre siden sidste speciallægeundersøgelse hos undertegnede. Idet behandlingsmulighederne synes udtømte, opfatter jeg tilstanden som stationær og uden udsigt til væsentlig bedring. Dog kan man håbe, at hans livskvalitet kan bedres, når der kommer ro omkring ham, og den medicin, der giver ham bivirkninger, seponeres. Det findes

Ankenævnet for Forsikring

27.

101085

dog usandsynligt, at han vil kunne få det væsentligt bedre i en grad, hvor han fx kan vil kunne udfylde en arbejdsfunktion. Diagnose: /DF43.1 Posttraumatisk stress. DF32.9 Depression enkeltepisode, uspecificeret/ (agiteret depression?)".

Det fremgår af kommunens afgørelse om førtidspension af 26/5 2015, at "du har diagnoser; - Posttraumatisk stress - Depression, enkeltepisode. Tilstanden vurderes stationær uden udsigt til væsentlig bedring. Der har ikke været iværksat beskæftigelsesrettede tiltag grundet den svære tilstand".

Det fremgår af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse om méngrad af 25/9 2015, at "du ifølge seneste speciallægeerklæring har været plaget af hyppige, tilbagevendende angstanfald, hvor du genoplever overfaldet. Du får ind imellem svære anfald, hvor du er bange for at dø, ikke kan få luft og har snurren ud i fingre og omkring mund. Du oplever søvnløshed og har hyppige mareridt, hvor du genoplever overfaldet. Du føler dig konstant nedtrykt og har koncentrations- og hukommelsesproblemer. Du tør ikke gå på gaden alene og er hele tiden på vagt overfor, hvad der sker omkring dig. Du farer sammen ved høje lyde, kan være irritabel og har tabt dig 6-8 kilo. Vi vurderer, at dine psykiske gener svarer til ovennævnte punkt og at der er tale om en middelsvær posttraumatisk belastningsreaktion. Derfor har vi fastsat dit varige psykiske mén skønsmæssigt til 20 procent".

Det fremgår af lægeattest af 5/8 2021, at egen læge har oplyst, at klagerens tilstand er uændret, at han stadig er i behandling med Panodil af og til, at prognosen for hans tilstand er uændret/dårlig, og at lægen ikke forventer, at klageren helt eller delvist genvinder erhvervsevnen i forhold til noget som helst arbejde.

Det fremgår af funktionsskema 1 af 11/8 2021 og funktionsskema 2 af 26/9 2021, at klageren har oplyst, at han kan køre i bil 1-2 timer, at han ikke har dage uden gener, at han har indlærings- eller koncentrationsbesvær, at han ikke er følsom overfor lys, at han er følsom overfor støj, og at han på grund af angst er nødsaget til at undgå visse steder, hvis der er folk, han ikke kender, da han ikke stoler på folk. Han har oplyst, at han lider af hovedpine, maveproblemer en

Ankenævnet for Forsikring

28.

101085

gang i mellem, åndedrætsbesvær og svimmelhed, at hans humør og søvnrytme er ændret, når han har angst, og at han tager medicin i form af Panodil.

Det fremgår af epikrise 3/5 2023 fra psykiatrien: "...-årig mand kendt med PTSD og generaliseret angst henvises fra egen læge på grund af voldsom angstrecidiv, pt. har været i Klinik for PTSD og Angst med afslutning i 2014 med sparsomt udbytte. Ses i HAT voldsomt belastet af PTSD symptomer som er opblusset efter en sag med et privat forsikringsselskab. ... Der er herefter kommet en opblussen af PTSD-symptomer: Flashback fra dengang han blev overfaldet, mare-ridt om at blive kvalt, natlige hallucinationer hvor han bliver kvalt og sammenfaren ved pludselige lyde. Pt. føler sig desuden forfulgt og er bange for pludselige lyde. Han har svært ved at ikke tage ud af huset alene og hvis han gør så er han hele tiden bange for at forbipasserende overvåger ham. Der opstartes olanzapin 25 mg., pregabalin 225 mg. x2. Dette med begrænset effekt".

Det fremgår af forsikringsbetingelserne § 7, at "nedsat erhvervsevne, der berettiger til præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension, foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til ved passende beskæftigelse - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder". Det fremgår videre af klagerens pensionsoversigt, at "nedsættes erhvervsevnen til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne, ydes præmiefritagelse for hele præmien, og der udbetales fuld invalideydelse. Nedsættes erhvervsevnen til mellem 1/3 og 1/2 af den fulde erhvervsevne, ydes præmiefritagelse for hele præmien, og der udbetales 1/2 invalideydelse".

Selskabet har i 9 år ydet klageren dækning ved tab af erhvervsevne. Selskabet har ikke sandsynliggjort, at selskabets oprindelige afgørelse byggede på alt for lempelige vurderinger af klageren og således har haft kulancemæssigt præg. Nævnet finder, at selskabet i en sådan situation skal bevise, at der er indtruffet en sådan bedring i klagerens forhold, som fører til, at han ikke længere har det hidtidige dækningsberettigende erhvervsevnetab.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at selskabet har bevist, at der er indtrådt en sådan bedring af klagerens helbredsmæssige tilstand, at klageren efter den 15/12 2022 ikke har et generelt erhvervsevnetab på mindst 2/3. Nævnet finder imidlertid, at selskabet ikke har godtgjort, at klagerens generelle erhvervsevne ikke længere er nedsat med mindst halvdelen. Selskabet skal derfor yde dækning fra 15/12 2022 i overensstemmelse med aftalegrundlaget.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klageren i 2013 var udsat for et overfald, og at han herefter har fået konstateret PTSD, som er beskrevet som middelsvær til svær, samt generaliseret angst. Dette begrænser efter nævnets opfattelse i høj grad klagerens muligheder for tilknytning til arbejdsmarkedet.

Nævnet har også lagt vægt på, at klageren i observationsmaterialet ikke ses at have et aktivitetsniveau, som er i strid med et erhvervsevnetab på mindst halvdelen. Nævnet bemærker, at klageren enkelte dage er observeret afhente og omdele reklamer, at han i flere af de øvrige dage har befundet sig meget af dagen på sin bopæl og alene ses at have fortaget enkelte almindelige dagligdags gøremål. I 6 observationsdage er klageren slet ikke set.

Nævnet har videre lagt vægt på, at uanset, at klageren ikke ses at have haft kontakt til egen læge mellem oktober 2014 og februar 2022, så ses klageren i både februar 2022 og juni 2022 at kontakte lægen på grund af en forværring af angsten. Denne forværring er således beskrevet forud for selskabets brev af 17/10 2022, hvor klageren blev gjort opmærksom på observationerne.

Nævnet må imidlertid lægge til grund, at klagerens omdelinger af aviser/reklamer har et omfang, som vil kunne omsættes til en egentlig erhvervsaktivitet. Det fremgår af lønsedler, at der i 2021 og første halvdel af 2022 er ubetalte kørselsgodtgørelse for 17.932 km og 11.219 km. Nævnet er opmærksom på, at det er klagerens ægtefælle, der fremgår af lønsedlerne, men nævnet bemærker, at klagerens ægtefælle på intet tidspunkt i observationsmaterialet ses at

Ankenævnet for Forsikring

30.

101085

deltage i arbejdet, hvorfor nævnet må lægge til grund, at klageren har stået for en meget betydelig del af arbejdet.

Nævnet bemærker, at klageren er i stand til at foretage almindeliggøre gøremål på steder, hvor der er mange fremmede mennesker og et højt lydniveau, uden at klageren ses at være påvirket eller særligt på vagt.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, Velliv, Pension og Livsforsikring A/S, skal anerkende, at klagerens erhvervsevne pr. 15/12 2022 er nedsat med mellem halvdelen og 2/3. Selskabet skal yde dækning pr. 15/12 2022 i overensstemmelse med aftalegrundlaget. Forfaldne ydelser forrentes efter forsikringsaftalelovens § 24.

Klageren får i øvrigt ikke medhold.

Klagegebyret tilbagebetales.

Hans-Jørgen Nymark Beck